

Korjausavustus 2019

lääkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen

HAKUOHJE

Sisällys

1	Avustuksen tarkoitus	4
2	Avustuksen saamiselle asetetut edellytykset	4
2.1	Töitä ei saa aloittaa ennen ARAn aloituslupaa tai avustuspäätöstä	4
2.2	Toimenpiteen kustannusten rahoitus	5
2.3	Avustuksen hakija	5
2.4	Ikä	5
2.5	Vammaisuus	5
2.6	Omistaja	6
2.6.1	Kuolinpesä	6
2.6.2	Asunto-osakeyhtiö, osakkeenomistaja	7
2.6.3	Osakkeenomistajan korjaustoimenpiteet taloyhtiön korjausten yhteydessä	7
2.7	Tulot	7
2.8	Varallisuus ja velat	8
2.9	Asuinrakennuksen käyttö	10
2.10	Muu korjaukseen myönnettävä julkinen tuki tai hyvitys	10
3	Avustuksen hakeminen	10
3.1	Avustuksen hakeminen verkkoasioinnin kautta	11
3.2	Maksuton palvelu avustusten hakemiseen	11
3.3	Salassa pidettävien ja arkaluontoisten asiakirjojen lähettäminen	12
4	Avustuksen määrä	12
4.1	Erityiset syyt korotettuun korjausavustuksen määrään	12
4.2	Kotitalousvähennyksen vaikutus avustuksen määrään	12
5	Esimerkkejä korjaustoimenpiteistä	13
5.1	Korjaustoimenpide, johon on saatu päätös	13
5.2	Esteettömyys	13
5.3	Keittiökalusteet ja valaistus	14
5.4	Kodinkoneet	14
5.5	Kosteusvaurion synnyttämät sisäilmaongelmat	14
5.6	Lisäeristäminen	14
5.7	Lisätilan rakentaminen	14
5.8	Lämmitysremontit	14
5.9	Peseytymistilat	14
5.10	Vesikaton uusiminen	15
5.11	Vesiosuuskuntaan ja kunnan jätevesiviemäriin liittyminen	15
5.12	Koko talon ja huonossa kunnossa ostetun talon remontointi	15
5.13	Vuosikorjausluonteiset korjaustoimenpiteet	15
6	Hyväksyttävät kustannukset ja niiden osoittaminen	15
7	Muutoksen hakeminen päätökseen	16
8	Avustuksen maksaminen	17

9 Asunnon käyttörajoitus	18
10 Hakemuksen liitteet.....	18
• Pakolliset liitteet.....	19
• Pakollisia myös, jos hakemuksen perusteena vammaisuus.....	20
• Muut mahdolliset liitteet	20
• Liitteet, jos hakijalla on ylimääräistä varallisuutta korjattavan asunnon lisäksi	22
Lisätietoja ja yhteystiedot: apua ja neuvoja avustuksen hakemiseen.....	24
Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojen yhteystietoja	25

Tässä ohjeessa kerrotaan iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustusten hakemisesta, myöntöedellytyksistä ja maksatuksesta.

Yhteisöille myönnettävistä jälkiasennushissin rakentamisen avustamisesta ja esteettömyysavustuksesta on erillinen ohje.

1 AVUSTUKSEN TARKOITUS

Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustuksen tarkoitus on parantaa iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia kotona asumiseen. Asuminen kotona edellyttää, että asunto on esteetön ja sellaisessa kunnossa, että asuminen siellä on terveellistä ja turvallista huomioon ottaen asukkaan voimavarat.

Avustusten myöntämisessä sovelletaan lakia asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista ([1087/2016](#)), valtioneuvoston asetusta asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista ([1373/2016](#)) sekä valtionavustuslakia ([688/2001](#)).

2 AVUSTUKSEN SAAMISELLE ASETETUT EDELLYTYKSET

Avustuksen saamiselle on asetettu tiettyjä edellytyksiä, joiden on täyttyvä, jotta avustusta voidaan myöntää.

2.1 Töitä ei saa aloittaa ennen ARAn aloituslupaa tai avustuspäätöstä

Avustuksen saamisen ehtona on, että töitä ei ole aloitettu ennen ARAn tekemää avustuspäätöstä. Työt katsotaan aloitetuksi, jos rakennusmateriaali on toimitettu ja laskutettu, ennen kuin ARA on myöntänyt avustuksen.

Jos työt on aloitettu ennen ARAn tekemää avustuspäätöstä, avustusta voidaan myöntää vain erityisestä syystä.

Töiden aloittamiseen ennen avustuspäätöstä on haettava ARAsta aloituslupa. Aloitusluvan saaminen vie keskimäärin kaksi työpäivää. Aloitusluvan myöntäminen ei tarkoita avustuksen saamista, vaan avustusta haetaan erikseen. **Avustushakemus on toimitettava ARAan 6kk kuluessa aloituslupapäätöksestä.**

- Aloituslupaa haetaan joko [verkkoasioinnin](#) kautta tai verkkosivuilla olevalla [hakulomakkeella](#)
- Lomakkeita voi myös pyytää lähettämään postitse tämän ohjeen lopussa olevasta puhelinnumerosta tai sähköpostiosoitteesta ([ks. yhteystiedot](#)).

Aloitusluvan saaja aloittaa työt omalla vastuulla. Tämä koskee myös avustuspäätöksen saaneita hakijoita, jotka hakevat oikaisua saamaansa avustuspäätökseen.

2.2 Toimenpiteen kustannusten rahoitus

Hakijan tulee olla varautunut rahoittamaan koko korjaustoimenpide ennen avustuksen maksamista, sillä avustus maksetaan jälkikäteen laskuja ja kuitteja vastaan.

Avustuksen maksamisen jälkeen hakijalle jää maksettavaksi oma osuus, joka on noin 30–50 % toimenpiteen kustannuksista.

2.3 Avustuksen hakija

Avustusta voidaan myöntää ruokakunnalle, jossa on 65 vuotta täyttänyt henkilö tai vammainen. Avustusta myönnetään omakotitalon tai asunto-osakkeen korjaamiseen.

- Avustuksen saajana voi olla ainoastaan yksi henkilö, ei esim. aviopuolisot. Yhteisö ei voi olla avustuksen hakijana.
- Avustuksen saajan on **aina** oltava avustuksen hakijana ja kaikkien kustannusten (laskut, kuitit) on kohdistuttava avustuksen saajaan.

Jos hakuvaiheessa tai päätöksen saatuaan hakijaruokakunnan olosuhteissa tapahtuu muutos (esim. palvelutaloon muuttaminen, kuolemantapaus jne.), on siitä Valtionavustuslain mukaan viipymättä ilmoitettava ARAlle

Jos hakijan **kuolemantapauksessa** avustushakemus halutaan siirtää esimerkiksi leskelle, on lesken tehtävä uusi hakemus. Aiemmin toimitettuja liitteitä ei kuitenkaan tarvitse toimittaa uudestaan, ellei ARA pyydä selvitystä esim. perinnön jaosta.

2.4 Ikä

Avustus voidaan myöntää **65 vuotta täyttäneelle henkilölle tai ruokakunnan jäsenelle**, jos ruokakuntaan kuuluu vähintään yksi 65 vuotta täyttänyt henkilö. Hakijan tai ruokakuntaan kuuluvan on oltava 65 vuotta täyttänyt ARAn päätöksentekoaajankohtana.

2.5 Vammaisuus

Avustus voidaan myöntää ruokakunnalle, jossa on henkilö, jolla vamman tai sairauden vuoksi on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista tai hakijalle, jonka ruokakunnassa asuu vammainen henkilö. **Avustuksen myöntämiselle vammaiselle henkilölle ei ole ikärajaa.**

Vammaisuuden osoittamiseksi avustushakemuksen liitteeksi tarvitaan **B-lääkärintlausunto** tai vaihtoehtoisesti **C-lääkärintlausunto**, jossa on vastaavat tiedot kuin B-lääkärintlausunnossa.

Jos korjattava toimenpide liittyy vammaan/sairauteen, vammaisen henkilön on ennen ARAn avustuksen hakemista haettava kunnalta vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (*lyhyesti vammaispalvelulain, 380/1987*) mukaista avustusta. Jos avustuksenhakija on vaikeavammaisen, hän saa rahoituksen asunnon korjaustöihin em. vammaispalvelulain perusteella eikä tällaisia korjaustoimenpiteitä voi avustaa korjausavustuslain perusteella. Vammaispalvelulain perusteella korjattavia toimenpiteitä eivät ole esim. **kattoremontti** ja **käyttövesiputkiston uusiminen**, joten tämän kaltaisiin korjauksiin ei tarvitse hakea kunnan päätöstä.

Vammaisuuden perusteella järjestettävät palvelut on tarkemmin selvitetty vammaispalvelulain 9 §:ssä seuraavasti:

”Vammaiselle henkilölle korvataan hänen vammansa tai sairautensa edellyttämän tarpeen mukaisesti kokonaan tai osittain kustannukset, jotka hänelle aiheutuvat tämän lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellisista tukitoimista sekä ylimääräiset kustannukset, jotka aiheutuvat vamman tai sairauden edellyttämän vaatetuksen ja erityisravinnon hankkimisesta. Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavien välineiden, koneiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuneista kustannuksista korvataan puolet. Vakiomalliseen välineeseen, koneeseen tai laitteeseen tehdyt vamman edellyttämät välttämättömät muutostyöt korvataan kuitenkin kokonaan.”

Vammaispalvelulain mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

2.6 Omistaja

Avustuksensaaja on kyseisen rakennuksen tai asunnon omistaja, asunto-osakeyhtiön osakkeenomistaja tai se, jolle korjaus- ja kunnossapitovastuu on lailla tai kirjallisella sopimuksella siirretty pysyvästi tai pitkäaikaisesti. Korjaus- ja kunnossapitovastuu todennetaan osapuolten kesken tehdyllä sopimuksella. [Korjaus- ja kunnossapitosopimus -lomakepohja](#) on julkaistu ARAn verkkosivuilla.

2.6.1 Kuolinpesä

Jos asunnon omistaa kuolinpesä, tulee tällöinkin olla korjaus- ja kunnossapitosopimus avustuksenhakijan ja muiden kuolinpesän osakkaiden kesken. Kaikkien korjaukseen liittyvien kustannusten – eli laskujen ja kuittien – on oltava sen henkilön nimellä, jolle avustus on myönnetty korjaus- ja kunnossapitovastuun perusteella.

2.6.2 Asunto-osakeyhtiö, osakkeenomistaja

Asunto-osakeyhtiössä avustusta voidaan myöntää sellaisiin korjaustoimenpiteisiin, joista hakijalla on vastuunjakotaulukon, yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksen mukaan korjausvastuu. Osakkeenomistajan (asukkaan) korjausvastuulla olevat korjaukset osakas teettää haluamallaan urakoitsijalla ja omalla kustannuksellaan, mutta taloyhtiön vastuulla olevat korjaukset päätetään yhtiökokouksessa ja rahoitetaan joko osakkailta perityllä rahoitusvastikkeella tai osakkailta veloitetuilla kertasuorituksilla.

Taloyhtiön vastuulle eli ei-avustettaviin korjauksiin kuuluvat pääasiassa rakenteisiin liittyvät korjaukset. Näitä korjauksia ovat esim. käyttövesi- ja viemäriputkien uusiminen, ikkunoiden uusiminen, salaojajärjestelmän- ja antennijärjestelmän uusiminen, julkisivuremontit jne.

2.6.3 Osakkeenomistajan korjaustoimenpiteet taloyhtiön korjausten yhteydessä

Osakkaan vastuulla olevat omaan asuntoon kohdistuvat korjaustoimenpiteet, jotka teetetään taloyhtiön remontin yhteydessä, voivat olla avustettavia toimenpiteitä. Osakkaan on liitettävä avustushakemukseen esim. tarjous, jossa on esitetty osakkaan osuus remontin kustannuksista ja korjaustoimenpiteistä. ARAn avustamia korjaustoimenpiteitä ei voida maksaa rahoitusvastikkeena (pääomavastike).

Jos yleensä osakkaan vastuulle kuuluvat korjaustotoimenpiteet teetetään kuitenkin taloyhtiön toimesta ja kustannuksiin osallistuvat kaikki taloyhtiön osakkaat, kustannukset eivät ole avustettavia. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esim. kaikkien alkuperäisessä kunnossa olevien pesuhuoneiden korjaaminen LVIS-remontin yhteydessä.

Jos hakija on epävarma, kenelle korjausvastuu ja kustannukset kuuluvat, voi asian tarkistaa isännöitsijältä.

2.7 Tulot

Avustuksensaajan, sekä iäkkään että vammaisen ja hänen ruokakuntansa on oltava tulojensa ja varallisuutensa vuoksi kokonaisuutena arvioiden sellaisessa asemassa, että avustuksen myöntäminen on tarpeen korjaustoimenpiteiden toteuttamiseksi.

Tuloarvioinnissa käytetään vuositason keskiarvoa. Korjausavustusasetuksen ([1373/2016](#)) 4 §:n tulorajat ovat 1.7.2018 alkaen seuraavat:

Henkilöluku	1	2	3	4
Tulot (brutto) €/kk	2 000	3 400	4 200	5 000

Yli 4 henkilön ruokakunnissa tulojen enimmäismäärää korotetaan 875 €/lisähenkilö

Veteraaneilla ja veteraanin leskillä ovat korotetut tulorajat:

Henkilöluku	1	2	3	4
Tulot (brutto) €/kk	2 600	4 420	5 460	6 500

Yli 4 henkilön ruokakunnissa tulojen enimmäismäärää korotetaan 875 €/lisähenkilö

Tuloiksi ei lasketa yleisen asumistukilain ([938/2014](#)) 15 §:n mukaisia tuloja. Tällaisia tuloja ovat esimerkiksi seuraavat:

- omaishoidon tuen hoitopalkkio (lain numero: [937/2005](#))
- eläkettä saavan hoitotuki (ja hoitotuen osana maksettava veteraanilisä) ([570/2007](#))
- alle 16-vuotiaan vammaistuki ([570/2007](#))
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki ([570/2007](#))
- kansaneläkkeen lapsikorotus ([568/2007](#))
- rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä ([119/1977](#))
- vian, vamman tai haitan perusteella maksettavat korvaukset
- sotilasvammalain mukaiset korvaukset ([404/1948](#))
- toimeentulotuki ([1412/1997](#))
- lapsilisä ([796/1992](#))
- äitiysavustus (rahana maksettu tuki, joka korvaa äitiyspakkauksen, [477/1993](#))
- sotilasavustus ([781/1993](#))
- opintolaina ja opintorahan huoltajakorotus
- ylläpitokorvaukset ja kulukorvaukset (esim. matkarahat näkyvät päätöksissä eriteltyinä etuuksista, [566/2005](#))
- apurahat ja avustukset, kun ne eivät liity toimeentulon turvaamiseen
- lapseneläke
- lapsen elatusapu ja elatustuki ([580/2008](#))
- ulkomailta maksettava etuus tai tulo, jos se vastaa yllä mainittuja etuuksia ja tuloja

2.8 Varallisuus ja velat

Hakijan ruokakunnan varallisuuden määrän on oltava vähäinen. Varallisuuden vähäisyyden harkitsee ja arvioi aina ARA.

Varallisuutta arvioitaessa on huomioitava koko hakijaruokakunnan yhteinen varallisuus, joten varallisuusselvitykset on esitettävä kaikilta hakijaruokakuntaan kuuluvilta.

Ruokakunnan omassa asuinkäytössä olevaa **korjattavaa asuntoa ei oteta huomioon varallisuutena**. Varallisuudeksi katsotaan esimerkiksi säästöt, sijoitukset, kesämökki, asunto-osakkeet (muu kuin vakinainen asunto), maa-alueet (esim. pellot, metsät) ja tontit. Jos joihinkin näistä kohdistuu velkaa, omaisuuden arvo arvioidaan vähentämällä siitä velan määrä. ARA kuitenkin aina arvioi mitä velkoja voidaan hyväksyä varallisuuden arvoa vähentäväksi.

Esimerkiksi jos asunto-osake, joka ei ole hakijan vakituudessa asuinkäytössä, on arvoltaan 60 000 € ja siihen kohdistuu velkaa 10 000 €, varallisuuden arvoksi katsotaan 50 000 €.

Varallisuuden arvioinnissa käytetään porrastusta, jos hakijaruokakuntaan kuuluu enemmän kuin kaksi henkilöä. Pääsääntöisesti korjaustoimenpiteen jälkeen jäävänä vähäisenä varallisuutena pidetään kahden ensimmäisen jäsenen osalta noin **20 000 €/henkilö** ja tämän jälkeen noin **10 000 €/hlö**.

Varallisuutena ei pidetä omaisuutta, joka on välttämätön ruokakuntaan kuuluvan elinkeinon tai ammatinharjoittajan kohtuullisen toimeentulon hankkimiseksi.

Laskuesimerkki kahden henkilön ruokakunnan varallisuudesta:

käyttötilin saldo, mies	9 000
käyttötilin saldo, vaimo	1 000
säästötilin saldo, mies	2 000
säästötilin saldo, vaimo	8 000
kesämökki	30 000
metsä, 15 ha, mies	25 000
osakkeet, vaimo (esim. PHP Holding)	2 800
ruokakunnan varallisuus yhteensä	77 800
varallisuudesta vähennetään korjauskustannukset yhteensä	-16 000
ruokakunnan varallisuuden määrä korjaustoimenpiteen jälkeen	61 800
kahden henkilön hyväksyttävän varallisuuden määrä korjaustoimenpiteen jälkeen on n. 40 000 € (20 000 €/hlö)	-40 000
ruokakunnan varallisuuden ylitys €	21 800

Kuten yllä olevasta taulukosta voidaan todeta, ruokakunnan varallisuus on yhteensä 77 800 euroa. Edellä mainitusta varallisuuden määrästä vähennetään korjauskulut 16 000 euroa.

Tämän jälkeen ruokakunnan varallisuuden määräksi jää 61 800 euroa.

ARAN ohjeiden mukaan varallisuutta voidaan hyväksyä jäävän, korjaustoimenpiteen jälkeen, kahden henkilön ruokakunnassa n. 20 000 euroa/hlö, joten esimerkitapauksessa hyväksyttävän varallisuuden määrä on noin 40 000 euroa. Yli kahden henkilön ruokakunnan varallisuuden määrässä käytetään porrastusta (n. 10 000 euroa/hlö), joten jos ruokakuntaan kuuluisi yksi lapsi, hyväksyttävän varallisuuden määrä olisi yhteensä 50 000 euroa.

Koska esimerkkiruokakunnan korjaustoimenpiteen jälkeen jäävä varallisuus (61 800 euroa) ylittää 21 800 eurolla ARAn hyväksymän varallisuuden rajan, hylkäisi ARA kyseisen hakemuksen varallisuuden perusteella.

Omaisuuksien luovutus

Varallisuutta arvioitaessa huomioidaan myös sellainen omaisuus, jonka hakija on viimeisen vahvistetun verovuoden aikana tai jälkeen luovuttanut vastikkeetta (esim. kiinteistön luovutus ilmaiseksi lapselle). Jos hakija on myynyt omaisuutensa alle käyvän hinnan, katsotaan luovutus tapahtuneen osittain vastikkeetta, joten käyvän hinnan ja luovutushinnan välinen ero on otettava huomioon hakijan varallisuusarvostelussa. Tämä koskee myös kiinteistöä, johon hakijalla on käyttöoikeus.

2.9 Asuinrakennuksen käyttö

Asuinrakennuksen, johon avustusta haetaan, pinta-alasta on oltava vähintään puolet asuinkäytössä ja avustuksenhakijan **ympärivuotisessa asuinkäytössä**. Hakijan on avustuksen hakuhetkellä oltava kirjoilla kyseisessä asunnossa.

Vapaa-ajan asunto ei voi olla hakijan ympärivuotisessa asuinkäytössä.

2.10 Muu korjaukseen myönnettävä julkinen tuki tai hyvitys

Korjausavustusta voidaan myöntää vain, jos hakijalla ei ole oikeutta saada muuta julkista tukea tai hyvitystä korjaustoimenpiteeseen. Tällainen tuki tai hyvitys voi esimerkiksi olla vammaispalvelulain tai sosiaalihoitolain nojalla myönnettävä tuki asunnon korjaustoimenpiteisiin tai hyvitys vakuutus-sopimuksen, muun sopimuksen tai lain nojalla (esimerkiksi vakuutuskorvaus, sopimussakko tai kaupan virheeseen liittyvä suoritus). Hakijan on ilmoitettava korjausavustusta hakiessaan kaikki korjaustoimenpiteeseen saamansa tuki ja rahoitus.

3 AVUSTUKSEN HAKEMINEN

lääkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustuksessa on **jatkuva haku**. Avustettavia toimenpiteitä ei saa aloittaa ennen ARAn avustuspäätöstä tai ARAn antamaa aloituslupaa.

Avustusten hakemisessa hakija voi käyttää asiamiestä. Asiamiehenä voi toimia esim. omainen tai [Vanhustyön keskusliiton korjausneuvoja](#).

Asiamiestä käytettäessä on huomioitava asiamiehen mahdollinen esteellisyys toimia hakijan asiamiehenä (esim. korjauksen suorittaja).

Avustusta voi hakea ARAn [verkkoasioinnin](#) kautta tai jättämällä paperisen hakemuksen ARAn osoitteella *PL 30, 15141 Lahti* tai käyntiosoitteeseen *Vesijärvenkatu 11 A, 15140 Lahti*.

ARA suosittelee hakemusten jättämistä verkkoasioinnin kautta. Näin varmistetaan, että tarvittavat liitteet tulevat hakemukseen.

Paperisia hakemuksia saa tulostettua ARAn verkkosivuilta osoitteesta www.ara.fi tai tilata puhelimitse 029 525 0818 tai sähköpostilla osoitteesta [korjausavustus.ara \(at\) ara.fi](mailto:korjausavustus.ara@ara.fi).

Lista lomakkeisiin tulevista [liitteistä](#) löytyy tämän ohjeen lopusta.

3.1 Avustuksen hakeminen verkkoasioinnin kautta

Hakemusten jättäminen verkkoasioinnin kautta on helppoa ja turvallista. Hakija voi valtuuttaa myös toisen henkilön, esim. korjausneuvojan, tekemään hakemuksen puolestaan verkkoasioinnissa, mutta tuolloin hakemukseen on liitettävä hakijan myöntämä [valtakirja](#) asiamiehelle. Asiamiehen tulee huomioida mahdollinen esteellisyys toimia hakijan asiamiehenä (esim. korjauksen suorittaja).

Hakemuksen laatiminen vaatii ensin tunnistautumisen. Tunnistautua voi pankkitunnisteilla, varmennekortilla tai mobiilitunnistautumisella. ARA on julkaissut verkkosivuillaan [videon](#) hakemuksen jättämisestä verkkoasioinnin kautta.

ARA suosittelee, että verkkoasointia käytettäessä **kaikki tarvittavat liitteet ovat hakemusta syöttäessä valmiina sähköisenä pdf-muodossa.** Tarvittavat liitteet ovat lueteltu [luvussa 11](#).

Verkkoasioinnin etusivulla hakija pääsee jättämään uusia hakemuksia, vastaamaan ARAn lähettämiin viesteihin tai vastaanottamaan ARAn lähettämän hakemuksen täydennettäväksi. Etusivuilla näkyy myös hakemuksen tila.

Kaikissa hakemuksen eri vaiheissa (hakemuksen tarkistaminen, päätöksen esittely, maksatus jne.) hakemus näyttyy tilassa ”käsittelyssä”. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että juuri sillä hetkellä virkailija käsittelee hakemusta, vaan hakemus on voitu poimia työjonosta jollekin virkailijalle.

Lisätietoja saa ARAn [korjausavustuspuhelin- tai sähköpostipalvelusta](#).

3.2 Maksuton palvelu avustusten hakemiseen

Avustusten hakemisessa ja korjaus- ja muutostarpeiden arvioinnissa auttaa tarvittaessa **ilmaiseksi** omalla alueellanne toimiva Vanhustyön keskusliiton [korjausneuvoja](#). Korjausneuvojat auttavat myös muutostyöt suorittavan urakoitsijan etsimisessä. [Vanhustyön keskusliiton yhteystiedot](#) ja korjausneuvojien yhteystietoja löydät tämän ohjeen viimeisiltä sivuilta.

3.3 Salassa pidettävien ja arkaluontoisten asiakirjojen lähettäminen

Jos hakemuksenne tai liitteet sisältävät arkaluontoista tietoa (esimerkiksi terveydentilätiedot, sosiaalihuollon palveluja koskevat tiedot tai taloudellista asemaa koskevat tiedot), ARA kehottaa hakijoita lähettämään asiakirjat kirjaamoon **turvapostina** <https://securemail.ymparisto.fi>. Sähköposti ei täytä kaikkia tietoturvallisuudelle asetettuja vaatimuksia. Asiakirjojen lähettäminen normaalina sähköpostina on siten kunkin asiakkaan omalla vastuulla.

Verkkoasioinnin kautta hakemusten jättäminen on turvallista.

4 AVUSTUKSEN MÄÄRÄ

Avustuksen määrä on enintään 50 % hyväksyttävistä korjauskustannuksista. Erityisestä syystä myönnetään avustusta 70 %. Avustukset myönnetään aina täysinä euroina.

4.1 Erityiset syyt korotettuun korjausavustuksen määrään

Erityisestä syystä avustus voi olla enintään 70 % hyväksyttävistä kustannuksista. Avustuksen hakijan on esitettävä hakemuksessa hakevansa korotettua avustusta sekä liitettävä hakemukseen tarvittavat selvitykset (ks. liiteluettelo).

Erityiset syyt ovat korjausavustusasetuksen (1373/2016) 3 §:ssä:

- 1) **Avustuksen hakija on tai hakijan ruokakuntaan kuuluu veteraani tai veteraanin leski.** Hakemukseen on liitettävä veteraanitunnus, rintamantunnus, kopio sotilaspassin tai muu luotettava selvitys veteraanistatuksesta. Rintamastatus (rauhanturvaaja) ei kuitenkaan oikeuta korotetun avustuksen saamiseen. *Tunnukset saa tarvittaessa soittamalla puolustusvoimien vaihteeseen puh. 029 9800, josta hakija ohjataan edelleen ao. aluetoimistoon.*
- 2) **Ruokakuntaan kuuluva iäkäs tai vammainen henkilö joutuisi ilman korjaustoimenpiteitä välittömästi muuttamaan pysyvästi pois asunnosta liikkumisesteiden vuoksi.**
- 3) **Asunnossa ei voida antaa ilman korjaustoimenpiteitä vanhuksen tai vammaisen tarvitsemia sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja esimerkiksi puutteellisten pesutilojen vuoksi.** Tästä on liitettävä hakemukseen kunnan antama selvitys.

4.2 Kotitalousvähennyksen vaikutus avustuksen määrään

Verohallinnon ohjeen mukaan valtion (ARAN) varoista maksettu avustus estää kotitalousvähennyksen saamisen kunnossapito- ja peruseräparannustyöstä (tuloverolaki 127 a §:n 3 momentti). Mainitun ohjeen mukaan sillä ei ole merkitystä, onko avustus annettu työstä vai materiaaleja varten.

Lisätietoa kotitalousvähennyksestä verottajan sivuilta www.vero.fi.

5 ESIMERKKEJÄ KORJAUSTOIMENPITEISTÄ

Avustuksen saamisen edellytys on, että iäkäs tai vammaisen henkilö tarvitsee välttämättömiä korjaustoimenpiteitä asuntoonsa voidakseen asua kotonaan. **Avustushakemuksessa on selvitettävä selkeästi, miten korjaus edistää hakijan turvallista ja terveellistä kotona asumista.**

Avustettavien toimenpiteiden tulee olla tarkoituksenmukaisia rakennuksen tai asunnon odotettavissa oleva käyttöaika ja asuinkäyttötarve huomioon ottaen.

Alla muutamia esimerkkejä korjaustoimenpiteistä. ARA arvioi aina tapauskohtaisesti, onko korjaus välttämätön hakijan asumisen jatkamisen kannalta ja näin ollen hyväksyttävä korjaus avustettavaksi. Korjaustoimenpiteen arvioinnissa auttaa, jos hakija on liittännyt korjattavasta kohteesta esim. kuvan.

Hakija on velvollinen selvittämään, vaatiiko korjaustoimenpide rakennus- tai toimenpideluvan hakemista ao. kunnalta. Avustuksen hakija on vastuussa luvan hakemisesta.

5.1 Korjaustoimenpide, johon on saatu päätös

Samaan korjaustoimenpiteeseen, johon hakija on saanut myönteisen päätöksen, ei voi hakea avustusta uudelleen. Uuden hakemuksen voi jättää siinä tapauksessa, jos hakija on saanut hylkäävän päätöksen tulojensa tai varallisuutensa perusteella ja tuloissa tai varallisuudessa on tapahtunut muutoksia ([ks. aloituslupa](#)).

5.2 Esteettömyys

Avustusta voidaan myöntää esimerkiksi asunnon esteettömyyden parantamiseen asukkaan turvallisen liikkumisen edistämiseksi mm. poistamalla kynnyksiä sekä rakentamalla luiskia ja kaiteita sekä lisäämällä käytävien ja oviaukkojen leveyttä pyörätuolilla kulkemista varten, jos tämä on mahdollista kantavia rakenteita muuttamatta.

Taloyhtiössä esteettömyyttä parantavat korjaustoimenpiteet kuten esim. porrashissin ja kulkuluiskien rakentaminen, kuuluvat kuitenkin taloyhtiön korjausvastuuseen. Avustuksen hakijana tuolloin on aina taloyhtiö, joka on tilojen omistaja. Hakijana ei siten voi olla yksittäinen osakas. Osakkeenomistaja omistaa ainoastaan asunnon hallintaan oikeuttavat osakkeet.

[Esteettömyysavustusta](#) taloyhtiön on mahdollista hakea myös huoneisto-parvekkeille johtavien kynnysten poistamiseen tai muuhun vastaavaan korjaustoimenpiteeseen, jolla edistetään asukkaan pääsyä parvekkeelle.

5.3 Keittiökalusteet ja valaistus

Valaistuksen parantamiseen ja helppokäyttöisten keittiökalusteiden hankkimiseen voidaan myöntää avustusta.

5.4 Kodinkoneet

Keittiön uusimisen yhteydessä voidaan avustuksen piiriin sisällyttää kotona asumisen kannalta välttämättömät kodinkoneet, esim. turvaliedet ja kylmäsäilytyskalusteet.

5.5 Kosteusvaurion synnyttämät sisäilmaongelmat

Korjaustarpeen syy voi olla esimerkiksi kosteusvaurion synnyttämä sisäilmaongelma. Jos sisäilmaongelmat vaarantavat iäkkään tai vammaisen kotona asumisen, voidaan näitä korjauksia avustaa. ARA kuitenkin aina käyttää harkintaa korjaustoimenpiteiden kustannuksissa ja laajuudessa. Koko talon korjaaminen ei ole avustettavaa.

5.6 Lisäeristäminen

Rakennuksen lisäeristäminen voidaan hyväksyä avustettavaan kustannuksiin, jos esimerkiksi asunnon lämpötila on hyvin alhainen.

5.7 Lisätilan rakentaminen

Asuinrakennuksen laajentaminen hyväksytään vain silloin, kun iäkkään tai vammaisen henkilön asumisen kannalta välttämättömän lisätilan rakentaminen ei ole mahdollista olemassa olevan rakennuksen puitteissa. Välttämättömiksi lisätiloiksi katsotaan esimerkiksi pesutilat. Uuden asunnon rakentaminen ei ole avustettava korjaustoimenpide.

5.8 Lämmitysremontit

Puulämmityksen muuttamista muuksi lämmitysmuodoksi voidaan avustaa, jos lämmityksen ylläpito on hakijalle liian raskas. Kaikkien lämmitysjärjestelmien korjaamista tai uusimista voidaan avustaa myös silloin, kun olemassa oleva lämmitysjärjestelmä on viallinen tai käyttöikänsä päässä. Pelkästään kustannusten säästämiseksi tehtyyn muutokseen ei avustusta myönnetä.

5.9 Peseytymistilat

Avustusta voidaan myöntää wc- ja peseytymistilojen kunnostamiseen. Avustusta voidaan myöntää myös asukkaan wc- ja peseytymistilojen rakentamiseen asuinkerrokseen.

Saunassa tehtävät korjaustoimenpiteet voivat olla avustettavia muiden peseytymistilojen korjauksen yhteydessä. Saunaan tehdyt korjaustoimenpiteet, joilla sauna saadaan turvallisiksi, voidaan hyväksyä myös erikseen.

5.10 Vesikaton uusiminen

Asuinrakennuksen vesikaton uusiminen voidaan hyväksyä avustettavaksi, jos vesikatto on siinä kunnossa, että asumisen jatkaminen kotona edellyttää katon uusimista. Erillisen talousrakennuksen katon korjausta ei hyväksytä avustettavaksi. Korjauskustannusten kohtuullisuuden varmistamiseksi ARA voi tarvittaessa pyytää erillisen selvityksen kustannuksista.

5.11 Vesiosuuskuntaan ja kunnan jätevesiviemäriin liittyminen

Liittyessä vesiosuuskuntaan hyväksytään mahdollisesti avustettaviin kustannuksiin liittymismaksut. Kunnan jätevesiviemäriin liittymistä avustetaan, jos hakijalla ei ole muuta vaihtoehtoa. Hakijan liittymiseen on aina oltava hyvät perusteet.

5.12 Koko talon ja huonossa kunnossa ostetun talon remontointi

Koko talon korjaus tai huonossa kunnossa ostetun talon laajamittaisen korjaamisen avustamista ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

5.13 Vuosikorjausluonteiset korjaustoimenpiteet

Vuosikorjausluonteisten korjausten tukemista ei pidetä tarkoituksenmukaisena, jollei korjauksilla edistetä iäkkään tai vammaisen henkilön kotona asumista sekä terveellistä ja turvallista asuinympäristöä. ARA arvioi hyväksyttävät korjaustoimenpiteet aina tapauskohtaisesti.

6 HYVÄKSYTTÄVÄT KUSTANNUKSET JA NIIDEN OSOITTAMINEN

Varsinaisten korjaustoimenpiteiden lisäksi hyväksyttäviä kustannuksia ovat

- korjaustöiden edellyttämien rakennustarvikkeiden ja rakennukseen kiinteästi asennettavien laitteiden hankintakustannukset
- vesi-, viemäri-, sähkö- ja kaukolämpöön liittymismaksu sekä
- kustannukset arviointi-, tutkimus-, laatimis-, suunnittelu-, rakennus-, asennus-, katselmus-, säätö-, mittaus- ja purkutöistä sekä töiden valvonnasta
- **palkkakustannukset**, joista on verottajalle suoritettu työnantajamaksut. Pääsääntöisesti vaaditaan, että korjaustoimenpiteen suorittajalla on Y-tunnus.

Kustannuksiin ei hyväksytä:

- laskennallisia kustannuksia omasta työstä eikä kustannuksia vastikkeetta tehdystä eli talkootyöstä
- avustuksen hakemisesta aiheutuvia kuluja kuten pankin selvityksestä, metsän tai vapaa-ajan asunnon arvioinnista ja rakennusluvan hankinnasta aiheutuvia kustannuksia
- korjaustoimenpiteen aikana syntyviä vuokratuloja, jos korjauksen aikana on asuttu muualla kuin korjattavassa kohteessa.

Korjauskustannusten on oltava kohtuulliset ja hyväksyttävät kustannukset ovat enintään toimenpiteen toteutuneet kustannukset. **Kustannusten (kuitit, laskut) on lisäksi kohdistuttava avustuksen saajaan.** ARAlla on valtionapu-viranomaisen harkintavalta kustannusten kohtuullisuudessa ja hyväksyttävyydessä.

Kustannukset osoitetaan avusta haettaessa esim. **tarjouksella tai sopimuksella.** Jos hakija on hakemusta jättäessään hakenut ennakkoon ARAsta aloitusluvan korjaustoimenpiteiden aloittamiseksi ennen päätöstä ja korjaustoimenpiteet ovat valmiit, voi kustannukset avustushakemuksessa osoittaa **laskuilla ja kuiteilla.** Korjaustoimenpiteiden kustannusten arvioinnissa voi myös alan ammattilaiset käyttää apuna ARAn verkkosivuilla julkaistua [toimenpide- ja kustannusluettelo](#) (YM 33a) tai [Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojen palveluja](#) (maksuton). YM 33a -lomakkeessa esitetyt korjaustoimenpiteet eivät kaikki ole avustettavia vaan lomake on tarkoitettu pääasiassa kustannusten arviointiin alan ammattilaisille.

7 MUUTOKSEN HAKEMINEN PÄÄTÖKSEEN

Avustuspäätökseen voi hakea muutosta siten kuin valtionavustuslaissa säädetään ([688/2001](#)). Avustuspäätökseen voi hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisua voi hakea ARAn [verkkoasioinnin](#) kautta tai jättämällä paperisen [oikaisuvaatimuksen](#) ARAan osoitteella *PL 30, 15141 Lahti* tai käyntiosoitteeseen *Vesijärvenkatu 11 A, 15140 Lahti*.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Käyttämällä ARAn verkkosivuilla olevaa oikaisuvaatimuslomakepohjaa varmistat, että tarvittavat tiedot tulevat lomakkeeseen.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

8 AVUSTUKSEN MAKSAMINEN

Korjausavustus maksetaan avustuksensaajalle jälkikäteen yhtenä tai useampana eränä toteutuneiden kustannusten mukaan. Maksatuserän tulee olla vähintään 500 euroa tai koko myönnetty avustus. Maksatusta haetaan päätöksen liitteenä olevalla maksatushakemuksella, ARAn verkkosivuilla julkaistulla [maksatushakemuksella](#) tai verkkoasiointia käytettäessä sähköiseen asiointikansioon automaattisesti luodulla maksatuslomakkeella. Maksatushakemuksia myös postitetaan asiakkaalle asiakkaan pyynnöstä.

Maksatushakemus on päätöskohtainen. Se tarkoittaa sitä, että kunkin päätöksen mukainen avustussumma haetaan eri lomakkeella.

Avustuksen saajan on oltava korjauslaskujen maksaja eli toteutuneiden kustannusten (laskut, kuitit) on kohdistuttava avustuksen saajaan. Avustusta ei voida maksaa kuolinpesälle.

Maksatushakemuksen liitteet

Toteutuneista kustannuksista liitetään maksatushakemukseen seuraavat asiakirjat:

- laskut
- tiliote tai kuitit tai
- muu luotettava selvitys

Jos hakija on tehnyt **osamaksusopimuksen** rahoitusyhtiön tai korjaustyön tehneen yrityksen kanssa, hakijan on liitettävä maksatushakemukseen seuraavat asiakirjat:

- allekirjoitettu sopimus korjaustyöstä (asiakas/yritys), mistä ilmenee korjaustoimenpiteittäin tarvike- ja työkustannukset
- asiakkaan ja rahoitusyhtiön allekirjoittama sopimus
- asiakkaan ja korjaustyöntekijäyrityksen allekirjoittama korjaustyön vastaanottotodistus.

Alkuperäiset kuitit ja tositteet on säilytettävä 5 vuotta päätöksentekohetkestä.

Kuitteja ja tositteita voidaan tarvita myöhemmin mahdollisen tarkastuksen vuoksi. Kuittien säilytyksessä on huomioitava, että useat kuitit painetaan lämpöpaperille, jolloin kuitit haalistuvat. **Kuitit on siten syytä kopioida (voi pyytää myös myyjää kopioimaan) tai skannata.**

ARA voi avustuksen myöntämisen yhteydessä edellyttää tehtäväksi korjausten kohteena olevissa tiloissa välitarkastuksia ja korjaustöiden valmistuttua loppu-tarkastuksen. ARA voi valtuuttaa asunnon sijaintikunnan tekemään edellä mainitun tarkastuksen.

Avustuksen maksatusta vuoden 2019 avustuspäätöksiin on haettava viimeistään **29.10.2021**.

9 ASUNNON KÄYTTÖRAJOITUS

Asuntoa, jonka korjaamiseen on myönnetty korjausavustusta, on käytettävä avustuksensaajan asuntona **viisi vuotta avustuksen myöntämisestä**. Avustus voidaan periä takaisin kokonaan tai osittain, jos avustuksensaaja ei asu asunnossa viittä vuotta.

Jos asunto luovutetaan henkilölle tai ruokakunnalle, joka täyttää avustuksensaamisen ehdot, ei avustusta peritä takaisin.

ARA voi vapauttaa käyttörajoituksista, jos sen voimassa pitäminen on kohtuutonta.

10 HAKEMUKSEN LIITTEET

Valtionapuviranomaisena ARAn velvollisuus on selvittää avustuksen myöntämisen perusteet. Avustushakemuksen käsittelyä varten hakijan on liitettävä hakemukseen asiakirjoja, joista ARA voi selvittää hakijan edellytykset saada korjausavustusta.

Salassa pidettävät tiedot kuten esim. terveydentilätiedot, sosiaalihuollon palveluja koskevat tiedot tai taloudellista asemaa koskevat tiedot on lähetettävä kirjaamoon turvapostina: <https://securemail.ymparisto.fi>.

Tarkempi ohje turvapostin lähettämiseen löytyy kohdasta [3.3](#).

Huom.

Paperisia hakemuksia ja liitteitä ei palauteta hakijalle. Tästä syystä hakemusten liitteiden on oltava kopioita alkuperäisistä asiakirjoista.

Varmista, että hakemuksen liitteenä olevat asiakirjat ovat kokonaisuudessaan mukana, eikä niitä ole osittain peitetty.

Seuraaville sivuilla luetellut liitteet on jaettu seuraavasti:

1. [Pakolliset liitteet](#)

Tarvitaan aina avustushakemuksen yhteydessä.

2. [Pakollisia, jos hakemuksen perusteena on vammaisuus](#)

3. [Muut mahdolliset liitteet](#)

Voidaan tarvita hakemuksen käsittelyssä.

4. [Liitteet, jos hakijalla on ylimääräistä varallisuutta korjattavan asunnon lisäksi](#)

1.

Pakolliset liitteet

Alla on lueteltu liitteet, jotka koskevat kaikkia hakijoita.

KUSTANNUSARVIO

Arvio toimenpiteiden kustannuksista yli 2 000 euron kustannuksista:

- esim. tarjous tai sopimus
- lasku, jos toimenpiteelle on myönnetty aloituslupa ja toimenpiteet valmiit

Kustannusarviona käy rakennusalan ammattilaisen soveltuvilta osin täyttämä omakotitalon perusparannuksen [toimenpide- ja kustannusluettelo](#).

Jos kustannukset ovat alle 2 000 euroa, niistä ei tarvitse toimittaa erillistä kustannusarviota.

PANKIN SELVITYS

kaikilta ruokakunnan jäseniltä

[Pankin selvitys](#) tai vastaavat tiedot kaikista pankeista, joissa hakijaruokakunnalla on asiakkuuksia.

Pankin selvitys on pankin virkailijan allekirjoittama asiakirja hakijan rahoitusomaisuuden (tilien saldot, sijoitukset yms. omaisuus) käyvästä arvosta allekirjoitushetkellä. [Lainoista ilmoitetaan mihin tarkoitukseen ja milloin laina on otettu sekä lainan saldo.](#)

Lausunto voi olla maksullinen. Maksua ei hyväksytä avustettaviin kustannuksiin.

Huom! ARA on julkaissut verkkosivuillaan [Pankin selvitys - lomakkeen](#) pankin täydennettäväksi.

! Liite tarvitaan molemmilta aviopuolisoilta ja mahdollisilta muilta ruokakuntaan kuuluvilta - esim. kotona asuvilta lapsilta.

SALDOTODISTUS, S-TILI

! Saldotodistus tarvitaan kaikilta ruokakunnan jäseniltä, joilla on tili S-pankissa.

S-tilin saldotodistus. Jos ainoa tili on S-pankissa, hakemukseen on liitettävä pankin virkailijan allekirjoittama asiakirja hakijan rahoitusomaisuuden (tilien saldot, sijoitukset yms. omaisuus) käyvästä arvosta allekirjoitushetkellä. [Lainoista ilmoitetaan mihin tarkoitukseen ja milloin laina on otettu sekä lainan saldo.](#)

TODISTUS TULOISTA

Palkansaajilta työnantajan todistus nykyisistä kuukausituloista ja tapaturma- yms. korvauksista (bruttotulot) tai [tulorekisteristä](#) otetut palkkatiedot viimeisen vuoden ajalta.

Tulorekisterin sähköiseen asiointipalveluun tunnistaudutaan henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai varmennekortilla.

2.

Pakollisia myös, jos hakemuksen perusteena vammaisuus

LÄÄKÄRINLAUSUNTO VAMMAISUUDEN OSOITTAMISEKSI

B-lääkärinlausunto tai vaihtoehtoisesti C-lääkärinlausunto, jossa on vastaavat tiedot kuin B-lausunnossa.

Lausunto **tarvitaan, jos hakemuksen perusteena vammaisuus.**

3.

Muut mahdolliset liitteet

Asian käsittelyä varten voi ARA tarvita myös muita asiakirjoja. Alla listattuna muut mahdolliset liitteet ja tiedot, milloin niitä tarvitaan.

KUNNAN PÄÄTÖS EVÄTÄ PALVELUT JA TUKITOIMET

Kunnan antama päätös evätä hakijalta avustus vammaisuuden perusteella (ei koske esim. vesikattoremonttiin tai käyttövesiputkiston uusimiseen verrattavia korjaustoimenpiteitä).

Tarvitaan, jos avustushakemuksen perusteena vammaisuus ja jos korjaustoimenpide liittyy vammaan.

ks. luku [2.5](#)

TODISTUS ELÄKETULOISTA

Todistus nykyisistä eläketuloista. ARA pyytää tiedot tarvittaessa.

KORJAUS- JA KUNNOSSAPITOSOPIMUS

Korjaus- ja kunnossapitosopimus **tarvitaan, jos** avustuksen hakija on muu kuin asunnon omistaja (esim. kuolinpesän osakas).

Sopimus tarvitaan myös hakijoilta, jotka omistavat osan korjattavasta kohteesta.

[Sopimuslomakepohja](#) löytyy ARAn sivuilta.

KOPIO SOTILASPASSISTA

Jäljennös rintamasotilas-, rintamapalvelu-, rintama- tai veteraanitunnusta koskevasta asiakirjasta (esim. kopio sotilaspassista).

Tarvitaan, jos ruokakuntaan kuuluu veteraani tai veteraanin leski.

Tunnukset saa tarvittaessa soittamalla puolustusvoimien vaihteeseen puh. 029 9800, josta hakija ohjataan edelleen ao. aluetoimistoon.

KUNNAN LAUSUNTO TAI VASTAAVA SELVITYS KOROTETUSTA AVUSTUKSESTA

Selvitys (kunnan [sosiaalitoimen](#) lausunto) haettaessa 70 %:n avustusta, kun hakemisperuste on asunnon **esteettömyys** tai kun hakija/hakijan ruokakuntaan kuuluva **ei voi ilman korjaustoimenpiteitä saada välttämättömiä sosiaali- ja terveyspalveluita** (esim. pesutilat).

SELVITYS KORJAUSTOIMENPITEEN KUULUMISESTA OSAKKAAN VASTUULLE

Selvitys siitä, että haettava korjaustoimenpide kuuluu osakkaan vastuulle, jos **asunto-osakeyhtiössä poiketaan** vastuunjako-
taulukon vastuunjaosta taloyhtiön ja osakkaan välillä.

Selvitys voi olla esim. isännöitsijän lausunto, pöytäkirjanote yhtiökokouksen päätöksestä, yhtiöjärjestys tai muu vastaava.

MUUT ASIAKIRJAT KORJAUKSEN LAAJUDESTA RIIPPUEN

Esimerkiksi:

- asunnon pohjapiirustus (esim. laajennus)
- työpiirustukset
- korjaussuunnitelma.

4.

Liitteet, jos hakijalla on ylimääräistä varallisuutta korjattavan asunnon lisäksi:

VARALLISUUS: ASUNTO-OSAKKEEN MYYNTIARVO

Jos hakija omistaa **korjattavan asunnon lisäksi asunto-osakkeen**, tarvitaan kiinteistönvälittäjän arvio asunto-osakkeen myyntiarvosta tai kauppakirja.

Lausunto on yleensä maksullinen.
Lausunnosta aiheutuvat kustannukset eivät ole avustettavia kustannuksia.

VARALLISUUS: METSÄN JA PELLON MYYNTIARVO

ARA käyttää metsän ja pellon arvon arvioimisessa verohallinnon julkaisemaa ohjetta ”*varojen arvostamisesta perintö- ja lahjaverotuksessa*”. Jos hakija haluaa toimittaa tarkemman selvityksen metsän ja pellon myyntiarvosta, selvitykseksi käy *metsänhoitoyhdistyksen tai maatalousasiamiehen kirjallinen lausunto*.

Lausunto on yleensä maksullinen.
Lausunnosta aiheutuvat kustannukset eivät ole avustettavia kustannuksia.

VARALLISUUS: MUIDEN KIINTEISTÖJEN MYYNTIARVO

Hakija omistaa asuinkiinteistön lisäksi muita kiinteistöjä, esim.

- vapaa-ajan asunnon
- tilan
- tontin jne.

Jos kiinteistön verotusarvo on korkeintaan 10 000 euroa, ARA arvostaa kiinteistön verotusarvon mukaan. Muussa tapauksessa ARA käyttää kiinteistön arvon arvioimisessa verohallinnon julkaisemaa ohjetta ”*varojen arvostamisesta perintö- ja lahjaverotuksessa*”.

Jos hakija haluaa toimittaa selvityksen omistamansa kiinteistön myyntiarvosta, selvitykseksi käy *kiinteistövälittäjän lausunto*. Joissain tapauksissa, jos verottajan ohjetta ei voida käyttää arvioinnissa – voidaan pyytää lausunto kiinteistön arvosta.

Lausunto on yleensä maksullinen.

Lausunnosta aiheutuvat kustannukset eivät ole avustettavia kustannuksia.

YRITTÄJÄ: TILINTARKASTAJAN LAUSUNTO

Tilintarkastajan lausunto **tarvitaan, jos** hakija on yrittäjä.

Lausunto sisältää tiedot yrityksen arvosta ja siitä, paljonko yrittäjä on ottanut edellisenä ja kuluvana vuonna yrityksen varoja omaan käyttöönsä.

KOPIO SYYTINKISOPIMUKSESTA

Jos hakijalla on korjattavan asunnon hallintaoikeus, hakemukseen liitetään asiakirja, jolla oikeus asunnon hallintaan on luovutettu hakijalle. Esimerkiksi:

- syytinkisopimus,
- kauppakirja,
- testamentti tai
- muu omistajan kanssa tehty sopimus, jossa omistajan korjausvastuu on siirretty asunnon haltijalle, esim. korjaus- ja kunnossapitosopimus (ks. edellä).

Tarvitaan, jos omistaja ei ole hakijaruokakunnan jäsen.

**MUUT MAHDOLLISESTI TARVITTAVAT LIITTEET,
JOITA ARA PYYTÄÄ HAKIJALTA**

LISÄTIETOJA AVUSTUKSESTA

Korjausavustuksiin liittyvissä epäselvissä asioissa voi kysyä neuvoa puhelimitse tai sähköpostitse ARAn korjausavustusten palvelusta.

Katso yhteystiedot alta ja ota rohkeasti yhteyttä

Paperiset hakemukset lähetetään ARAn kirjaamoon osoitteella:

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)
Kirjaamo
PL 30
15141 LAHTI

tai sähköpostitse:

- <https://securemail.ymparisto.fi>
(ks. [turvaposti](#))

**Kysy
meiltä
neuvoja**

Miten haen?

ARAn verkkoasioinnissa
tai paperihakemuksella.

Tarkemmat ohjeet:

ara.fi/korjausavustus

Kysy avustuksista:

korjausavustus.ara@ara.fi

p. 029 525 0818 (palvelemme: ti-to klo 9–15)

tai ota yhteyttä Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojiin:

osoite: Malmin kauppatie 26, 00700 Helsinki

puhelin (vaihde): 09 350 8600

sähköposti: etunimi.sukunimi@vtkl.fi

ara

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

www.ara.fi

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojen yhteystiedot ja muutamia esimerkkejä heidän toiminta-alueestaan:

ALUE	KORJAUSNEUVOJAN YHTEYSTIEDOT
Länsi-Uusimaa, Vantaa: esim. Espoo, Hanko, Karkkila, Raasepori	Nina Leino, p. 050 449 3395
Itä-Uusimaa, Helsinki: esim. Loviisa, Porvoo	Timo Kuosma, p. 050 913 1452
Pirkanmaa: esim. Virrat, Sastamala, Akaa, Orivesi, Kuhmoinen	Voitto Niska, p. 0400 649 199
Häme: esim. Sysmä, Forssa, Riihimäki, Lahti	Kari Tahvanainen, p. 0500 494 766
Varsinais-Suomi: esim. Uusikaupunki, Salo, Somero, Naantali	Jani Malminen, p. 0500 908 660
Etelä-Karjala, Kymenlaakso: esim. Iitti, Kotka, Lappeenranta, Ruokolahti, Kouvola, Imatra	Pekka Hulkkonen, p. 050 593 1277
Satakunta: esim. Karvia, Säkö, Rauma	Tiina Toivonen, p. 0400 852 727 tai 0400 533 573, s-posti: tiina.toivonen(at)tetconsulting.fi
Pohjois-Karjala, Kuhmo, Sotkamo: esim. Heinävesi, Nurmes, Kitee, Outokumpu, Lieksa	Raimo Saarelainen, p. 050 540 7035
Etelä-Savo: esim. Pieksämäki, Kerimäki, Kangasniemi, Mäntyharju	Ismo Kortman, p. 0500 651 737
Pohjois-Savo, Kajaani: esim. Kuopio, Leppävirta, Kaavi, Kiuruvesi	Timo Pakkanen, p. 0400 371586
Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu: esim. Kuusamo, Oulu, Pyhäjärvi, Kalajoki, Suomussalmi, Vaala	Tapio Karhu, p. 040 516 6738
Keski-Suomi: esim. Pihtipudas, Keuruu, Joutsa	Jukka Lampi, p. 0400 162 494
Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa: esim. Kauhajoki, Kauhava, Kristiinankaupunki, Lestijärvi, Kokkola	Harri Hietikko, puh 0400 260 962
Lappi: esim. Kemi, Rovaniemi, Posio, Inari	Ari Viippola, puh 050 590 3637

www.vtkl.fi/korjausneuvonta